

Mihai-Bogdan Ionescu-Lupeanu

**Regimul juridic al faunei
sălbatică terestre și
acvatice pe plan național
și internațional**

Editura
Stamangiu
2022

Capitolul al II-lea. Regimul juridic al faunei terestre și acvatic în dreptul intern

Secțiunea 1. Protecția faunei sălbatică în dreptul intern

§1. Protecția faunei sălbatică, în general, și a faunei sălbatică de interes cinegetic, în special

Legea-cadru a protecției mediului – O.U.G. nr. 195/2005 – stabilește reperle fundamentale ale protecției faunei sălbatică terestre și acvatică pe care legislația sectorială le dezvoltă ulterior. Conform legii, sunt prohibite: recoltarea, capturarea, achiziționarea și comercializarea neautorizată a exemplarelor speciilor de faună sălbatică „sau a unor părți ori produse ale acestora, în stare vie, proaspătă ori semiprelucrată”, neasigurarea bunăstării exemplarelor deținute legal în captivitate și introducerea neautorizată pe teritoriul național a exemplarelor din speciile de faună sălbatică^[1], precum și „exportul exemplarelor aparținând speciilor non-CITES de floră și faună sălbatică sau deplasarea acestora în vederea comercializării în una dintre țările din Uniunea Europeană, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare, fără acordul pentru export, respectiv fără certificatul de origine eliberat de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului”^[2].

În completarea Legii-cadru a protecției mediului, O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatică este actul normativ care reglementează menținerea sau readucerea efectivelor speciilor de faună sălbatică la un nivel de conservare favorabil,

^[1] Art. 53 alin. (1) și (3), art. 96 alin. (3) pct. 12 din O.U.G. nr. 195/2005.

^[2] Art. 96 alin. (3) pct. 12¹ din O.U.G. nr. 195/2005.

precum și – prin folosirea tehnicii anexelor – speciile de faună sălbatică supuse unui regim special de protecție, conservare și utilizare durabilă^[1], în accepțiunea legiuitorului, prin noțiunea „specii protejate” înțelegându-se „orice specii de (...) faună sălbatică care beneficiază de un statut legal de protecție”.

Pentru protecția speciilor de faună sălbatică indigenă se prevăd reglementarea prin ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor a operațiunilor de introducere a exemplarelor din speciile de faună alohtonă, intervențiile asupra populațiilor din speciile invazive, precum și reintroducerea anumitor specii indigene. În context european, introducerea speciilor sălbatice alohtone este condiționată de efectuarea unor studii de impact, ale căror concluzii sunt transmise spre știință Comisiei Europene. Prin excepție, consultarea prealabilă a Comisiei Europene este necesară în cazul introducerii speciilor de avifaună sălbatică alohtonă.

Recoltarea speciilor de faună sălbatică – ale căror populații pot face obiectul măsurilor de management, respectiv a căror vânatoare este permisă – este condiționată de menținerea unei stări de conservare favorabilă, cu luarea, în funcție de situația de fapt, a următoarelor măsuri: reglementarea accesului în anumite zone și/sau anumite perioade; interdicția temporară și/sau locală a recoltării și capturării anumitor specii; reglementarea perioadelor, a modurilor și a mijloacelor de recoltare/capturare; instituirea unui sistem de autorizare a recoltării/capturării, transportului și comercializării, inclusiv stabilirea de cote; încurajarea cultivării și creșterii în captivitate, în vederea reducerii presiunii asupra populațiilor naturale; evaluarea măsurilor adoptate^[2].

Devenită dreptul comun în materia protecției faunei sălbatice, O.U.G. nr. 57/2007 reglementează mijloacele, sistemele sau metodele de capturare ori ucidere a faunei sălbatice prohibite, al căror numitor comun îl constituie posibilitatea capturării sau uciderii acesteia pe scară largă, de o manieră neselectivă sau care au capacitatea de a conduce la extincția locală a unei specii ori perturbarea ei gravă. Anterior, aceste interdicții se regăseau în Legea nr. 407/2006.

[1] Art. 2 lit. b) și d) din O.U.G. nr. 57/2007.

[2] Art. 34, art. 37 alin. (1) lit. a)-f) din O.U.G. nr. 57/2007.

Pentru protecția exemplarelor din speciile de faună sălbatică prevăzute în unele anexe^[1], precum și în anexele Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor de floră și faună sălbatică prin controlul comerțului cu acestea^[2], care prezintă dizabilități, a puilor orfani sau a exemplarelor confiscate, se înființează centre de reabilitare și/sau îngrijire.

Cea mai importantă este însă protecția oferită speciilor de faună sălbatică ce nu fac obiectul protecției legislației sectoriale. Astfel, sunt interzise^[3], privitor la animalele sălbatice terestre, acvatice și subterane prevăzute în anexele nr. 4A și nr. 4B la O.U.G. nr. 57/2007, exceptând speciile de păsări: orice formă de recoltare, capturare,ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic; perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație; deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și/sau ouălor din natură; deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihnă; deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic, iar privitor la speciile de păsări sălbatice: uciderea sau capturarea intenționată, indiferent de metoda utilizată; deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și/sau ouălor din natură; culegerea ouălor din natură și păstrarea acestora, chiar dacă sunt goale; perturbarea intenționată, în special în cursul perioadei de reproducere sau de maturizare, dacă o astfel de perturbare este relevantă în contextul obiectivelor ordonanței de urgență; deținerea exemplarelor din speciile pentru care sunt interzise vânzarea și capturarea; vânzarea, deținerea și/sau transportul în scopul vânzării și oferirii spre vânzare a acestora în stare vie ori moartă sau a oricăror părți ori produse provenite de la acestea, ușor de identificat.

[1] Anexele nr. 3, nr. 4A, nr. 4B, nr. 5A, nr. 5B, nr. 5C, nr. 5D, nr. 5E la O.U.G. nr. 57/2007.

[2] J.O. L 61 din 3 martie 1997.

[3] Art. 39, art. 33 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 57/2007.

În privința speciilor de păsări care constituie specii de faună de interes cinegetic, listate în anexa nr. 5C, se prevede principiul^[1] conform căruia sezonul de vânare se poate stabili doar în afara perioadelor de reproducere și creștere a puilor, iar în ceea ce privește speciile migratoare, în afara perioadei de reproducere sau de-a lungul rutei de întoarcere spre zonele de cuibărit.

În economia protecției faunei sălbatice un rol important îl are H.G. nr. 323/2010 privind stabilirea sistemului de monitorizare a capturilor și uciderilor accidentale ale tuturor speciilor de păsări, precum și ale speciilor strict protejate prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice^[2]. Sistemul de monitorizare a capturilor și uciderilor accidentale considerăm că este menit să contribuie în mod decisiv la stabilirea efectivelor reale ale unui număr important de specii de faună sălbatică, însă compararea datelor înscrise în raporturile anuale cu abundența speciilor și efectivele acestora ne face să ne îndoim de atingerea țelului propus^[3].

Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor^[4] este cea care oferă temeiul de drept al deținerii în captivitate a exemplarelor din speciile de faună sălbatică.

Prin deținător al unui animal se înțelege „proprietarul, persoana care deține cu orice titlu valabil, precum și orice persoană fizică sau juridică în îngrijirea căreia se află animalul”. Deși obiectul legii îl constituie deținerea altor tipuri de animale, prin excepție este reglementată și deținerea animalelor sălbatice în

[1] Art. 33 alin. (3) și (4) din O.U.G. nr. 57/2007.

[2] M. Of. nr. 275 din 28 aprilie 2010.

[3] Potrivit Rapoartelor de activitate ale Agenției Naționale pentru Protecția Mediului pe anii 2015-2020 (materiale consultate pe site-ul oficial al instituției, <http://www.anpm.ro/>, accesată la data de 15 aprilie 2021), rapoartele anuale privind uciderile și capturile accidentale elaborate de Direcția de Conservare a Naturii, Biodiversitate din cadrul instituției, în urma colectării datelor din teritoriu, au înregistrat următoarele:

An	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nr. exemplare	-	62	67	72	112	61

[4] Republicată în M. Of. nr. 320 din 30 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

două ipoteze distincte^[1]: deținerea, pe perioada nedeterminată, sub condiția autorizării de către direcția sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în baza propunerilor formulate de A.N.S.V.S.A., respectiv deținerea, pe o durată de timp limitată la perioada necesară îngrijirii și recuperării fizice, a unor exemplare „aflate în impas de supraviețuire”, cu acordul A.N.S.V.S.A.

Gradul ridicat de protecție de care se bucură faună sălbatică rezultă, pe de o parte, din faptul că în cea de-a doua situație reglementată scopul deținerii în captivitate este legat și strict limitat de interesul superior al salvării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice ale exemplarului aflat în dificultate, iar, pe de alta, de condiționarea deținerii de acordul, respectiv autorizația emisă de autoritatea națională în domeniul protecției animalelor, A.N.S.V.S.A., respectiv de structurile ei teritoriale^[2], precum și de obligația proprietarilor, deținătorilor sau îngrijitorilor animalelor de a respecta și aplica legislația veterinară și prevederile în materia protecției și bunăstării animalelor. Cerințele veterinare pentru protecția animalelor, inclusiv a animalelor utilizate în scop științific, a celor aflate în grădinile zoologice, a animalelor sălbatice, a animalelor din aglomerări temporare de animale (prin urmare, și a celor din crescătoriile de vânat, complexurile de vânătoare și amenajările piscicole), precum și a animalelor din speciile pe cale de dispariție, sunt stabilite prin ordin al președintelui A.N.S.V.S.A., luarea măsurilor necesare pentru respectarea lor fiind în sarcina autorității veterinare centrale, care colaborează în acest domeniu cu organizațiile neguvernamentale pentru protecția animalelor^[3].

[1] Art. 2 și art. 11 din Legea nr. 205/2004.

[2] Potrivit anexei nr. 1 („Structura organizatorică a Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor”) la H.G. nr. 1415/2009 privind funcționarea și organizarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și a unităților din subordinea acestora (M. Of. nr. 834 din 3 decembrie 2009), cu modificările și completările ulterioare, în subordinea A.N.S.V.S.A. funcționează 42 de direcții sanitare-veterinare și pentru siguranța animalelor, cu laboratoarele aferente.

[3] Art. 44 din O.G. nr. 42/2004 privind organizarea activității veterinare (M. Of. nr. 94 din 31 ianuarie 2004), cu modificările și completările ulterioare.

Prin raportare la prevederile art. 12 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor^[1], *opinăm că cele două situații reglementate de Legea nr. 205/2004 se deosebesc nu numai sub unele aspecte formale (perioada de timp a deținerii exemplarelor, respectiv instituția îndrituită să gireze legalitatea activității), ci și cu privire la speciile de faună sălbatică ce fac obiectul reglementării; astfel, obiect al deținerii pe o durată nedeterminată de timp îl poate constitui orice exemplar al unei specii de faună sălbatică, în vreme ce obiect al deținerii pe perioadă determinată nu pot fi decât exemplarele din speciile indigene de faună sălbatică, întrucât, la finalizarea perioadei de recuperare fizică a animalului sălbatic, în prezența unui reprezentant al direcției sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, deținătorul va proceda la eliberarea exemplarului în habitatul său natural. Opinia noastră este susținută și de prevederile Legii nr. 407/2006 a vânătorii și protecției fondului cinegetic, care sancționează lăsarea în libertate, în fondurile cinegetice, a exemplarelor din alte specii de faună sălbatică decât cea de interes cinegetic.*

Potrivit art. 12 alin. (3) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 205/2004, „În cazul în care animalul sălbatic nu poate fi reteritorializat, acesta va fi încredințat unor rezervații specializate, în colaborare cu organizațiile de protecție a animalelor”. *Apreciem ca inform textul, deoarece nu putem înțelege dacă activitatea de încredințare (identificarea rezervației, transportul) se realizează în colaborare cu organizațiile de protecție a animalelor sau dacă funcționarea acestor rezervații implică și suportul societății civile. Considerăm că s-ar impune rescrierea textului.*

Regimul juridic al animalelor sălbatice, sub aspectul protecției și bunăstării, este completat de capitolul dedicat acestora în Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 205/2004; mai precis, prin art. 13 se interzic comercializarea animalelor deținute temporar, utilizarea animalelor sălbatice de către persoanele fizice sau juridice, în vederea obținerii de profit, în unități de tip restau-

[1] Aprobate prin Ordinul comun al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și al ministrului internelor și reformei administrative nr. 523/2008 (M. Of. nr. 511 din 8 iulie 2008).

rant, hotel sau complex turistic, precum și realizarea de materiale fotografice sau filmate cu animale sălbatice care nu se află libere în habitatul lor natural, cu excepția grădinilor zoologice.

Legea nr. 407/2006 împreună cu O.U.G. nr. 57/2007 stabilesc regimul juridic al vânării faunei sălbatice de interes cinegetic, atât al celei a cărei vânare este permisă (18 specii de mamifere și 39 de specii de păsări^[1]), cât și al celei a cărei vânare este prohibită (11 specii de mamifere și 109 specii de păsări)^[2].

Abordarea modernă a protecției faunei de interes cinegetic este susținută de consacrarea principiului durabilității, a caracterului de „resursă naturală regenerabilă, bun public de interes național și internațional”, prin scopul declarat al exercitării vânătorii, prin recunoașterea dreptului de proprietate, dar limitarea acestuia sub forma servituii cunoscute în doctrină sub denumirile „servitute de fond cinegetic”^[3] sau „servitute cinegetică administrativă”^[4] – supusă în mod repetat controlului Curții Constituționale, care a statuat asupra constituționalității prevederii^[5] –, prin instituirea obligației în sarcina proprietarilor și deținătorilor cu orice titlu a suprafețelor de teren și a executanților oricăror lucrări în cuprinsul fondurilor cinegetice de a lua măsurile prevăzute de lege în vederea protejării faunei cinegetice și a habitatului acesteia, prin posibilitatea exercitării vânătorii în condiții strict controlate de către persoane care au calitatea de „vânători”, prin urmare, care îndeplinesc cumulativ condițiile legii, printre acestea numărându-se și obligația de a deține asigurare de răspundere civilă – ceea ce este de natură să atenueze posibilele conflicte între vânători și alte persoane care s-ar putea traduce printr-o

[1] Cu precizarea că, spre exemplu, deși cocoșul de munte se regăsește în rândul speciilor de interes cinegetic a căror vânare este permisă, acesta nu are stabilită perioadă de vânare și, prin urmare, nu se vânează.

[2] Anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 407/2006.

[3] M. DUȚU, A. DUȚU, *Dreptul de proprietate și exigențele protecției mediului*, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 118.

[4] V. TERZEA, *Servituțiile în dreptul civil român*, Ed. C.H. Beck, București, 2006, p. 77.

[5] Spre exemplu, Decizia nr. 295 din 11 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006 (M. Of. nr. 616 din 11 august 2016).

ostilitate inclusiv la adresa speciilor de interes cinegetic. Toate acestea au fost asimilate de către doctrină unor principii, cu consecințe deosebit de importante mai ales sub aspect juridic^[1].

În ceea ce ne privește, considerăm că, față de obligațiile de protecție și ameliorare a mediului instituite de către legiuitorul constituțional în sarcina tuturor titularilor și beneficiarilor dreptului la un mediu sănătos, se impune, de lege ferenda, ca obligația existentă în sarcina atât a proprietarilor și deținătorilor cu orice titlu a suprafețelor de teren din cuprinsul fondurilor cinegetice, cât și a executanților oricăror lucrări să nu fie limitată la luarea măsurilor prevăzute de lege, ci să fie raportată la diligențele unui bonus pater familias. În fapt, o astfel de prevedere ar fi în măsură să înlăture una dintre tarele inerente sistemului de drept continental, și anume defazarea dintre momentul apariției unor practici cu impact negativ asupra faunei sălbatice și cel al sancționării lor prin intermediul normei juridice. Actualmente, defazarea dintre măsurile de protejare a faunei enumerate de lege și unele activități cu titlu de noutate ar putea profita unor întreprinzători perfect conștienți atât de urmările nefaste ale activităților lor asupra faunei de interes cinegetic, cât și de încadrarea lor în sfera licitului.

Nu mai puțin important în economia protecției faunei de interes cinegetic este faptul că regimul juridic al faunei sălbatice constituie doar una dintre fațetele regimului cinegetic, cu care se află într-o relație de tipul parte-întreg. Noțiunea „regim cinegetic” desemnează „ansamblul de norme tehnice, juridice și economice prin care fauna de interes cinegetic este administrată și gestionată durabil, în scopul conservării biodiversității, menținerii echilibrului ecologic, exercitării vânătorii și satisfacerii unor cerințe social-economice”, comparativ scopul exercitării vânătorii, și anume asigurarea echilibrului ecologic, ameliorarea calității populațiilor faunei de interes cinegetic, cercetarea științifică, necesități de ordin didactic sau recreativ-sportiv^[2].

Măsurilor de protecție a faunei cinegetice le este dedicat Capitolul III al Legii nr. 407/2006.

[1] D. MARINESCU, M.C. PETRE, *op. cit.*, p. 320.

[2] Art. 1 lit. x) și art. 3 din Legea nr. 407/2006.

Baza științifică a gestionării durabile a faunei de interes cinegetic este dată de măsura înființării în cadrul institutului de cercetări silvice a unei secții de cercetare cinegetică, ale cărei teme de cercetare sunt selecționate și studiate în colaborare cu autoritatea publică centrală care răspunde de vânatoare, cu organizațiile reprezentative la nivel național și internațional și cu gestionarii fondurilor de vânatoare: „Selecționarea temelor de cercetare și desfășurarea cercetărilor abordate în domeniul cinegetic se realizează prin colaborare cu administratorul, asociațiile, uniunile sau federațiile reprezentative la nivel național și internațional și gestionarii fondurilor cinegetice”^[1].

De lege ferenda, propunem modificarea textului art. 16 alin. (3) din Legea nr. 407/2006, a cărui formulare o catalogăm ca greoaie și suficient de imprecisă din următoarele motive:

– *asociațiile, uniunile și federațiile sunt toate organizații non-guvernamentale;*

– *nu este precizat scopul ființării acestora; dacă în etapa dreptului clasic al vânătorii scopul ființării și implicării acestor forme asociative era implicit subsumat ideii de vânatoare, în prezent acestea ar putea fi vânătorești, de protecția mediului sau poate și din alte domenii conexe, motiv pentru care se impune precizarea scopului/scopurilor;*

– *majoritatea covârșitoare a gestionarilor fondurilor cinegetice este alcătuită din așa-numitele „organizații vânătorești”^[2], denumire sub care se ascund asociațiile de vânatoare constituite în baza legislației privitoare la asociații și fundații, un număr redus de fonduri fiind deținute de celelalte categorii de gestionari^[3], motiv pentru care ar fi posibile confuzii ale calității sub care participă la „selecționarea temelor de cercetare și desfășurarea*

[1] Art. 16 alin. (3) din Legea nr. 407/2006.

[2] Art. 7 lit. a) din Legea nr. 407/2006.

[3] Art. 7 lit. b)-g) din Legea nr. 407/2006: „b) administratorul pădurilor proprietate publică a statului; c) administratorii pădurilor proprietate privată; d) administratorii pădurilor proprietate publică a unităților administrațiv-teritoriale; e) instituțiile publice care au ca obiect de activitate cercetarea științifică; f) instituțiile de învățământ care au ca discipline de studiu vânatul și vânatoarea; g) Regia Autonomă «Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat», pentru fondul cinegetic Scroviștea din județul Ilfov”.

cercetărilor abordate în domeniul cinegetic”, din punctul nostru de vedere calitatea de gestionar al fondului cinegetic având prioritate, iar participarea constituind o obligație, și nu o posibilitate, ca în cazul altor organizații, aspect care, de asemenea, se cuvine a fi reglementat.

Propunem adoptarea, la o viitoare modificare a Legii nr. 407/2006, a următorului text: „Selecționarea temelor de cercetare și desfășurarea cercetărilor abordate se realizează prin colaborare cu administratorul, organizațiile non-guvernamentale având ca obiect, printre altele, protecția mediului, reprezentative la nivel național și internațional, și gestionarii fondurilor cinegetice”.

În subordinea institutului de cercetări funcționează, aferent fiecărei regiuni de dezvoltare economică, câte un staționar, definit ca „suprafața de teren, împreună cu instalațiile și amenajările specifice existente pe aceasta, unde sunt duse exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic care, ca urmare a stării lor, nu mai pot fi lăsate în libertate, existând pericolul ca acestea să moară; pe aceste suprafețe sunt asigurate condițiile de asistență sanitar-veterinară corespunzătoare și condițiile de viață, creștere și dezvoltare pentru exemplarele respective”, gestionarilor fondurilor cinegetice incumbându-le obligația de a preda acestora exemplarele bolnave sau rănite^[1], fără reducerea cotei de recoltă. *Propunem „sancționarea” gestionarului prin introducerea unei cauze de reziliere de drept a contractului de gestionare a faunei cinegetice în situația nerespectării acestei obligații. De lege ferenda, propunem sancționarea contravențională a gestionarului care nu procedează la predarea cel puțin a exemplarelor bolnave și rezilierea contractului de gestionare a faunei cinegetice, cu interdicția de a mai participa la licitații pentru obținerea gestiunii unui alt fond de vânătoare un număr de ani. Considerăm că, cel puțin în cazul exemplarelor bolnave, constituie un imperativ predarea și cercetarea lor de către specialiști, întrucât astfel se poate constata existența unor boli contagioase și se poate evita izbucnirea unor epizootii. În prezent, gestionarului îi incumbă obligația de a transmite, „în regim de urgență, la direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene și a muni-*

[1] Art. 16 alin. (2), art. 1 lit. aa), art. 23 alin. (4) din Legea nr. 407/2006.

cipiului București informații privind orice semn de îmbolnăvire sau orice caz de mortalitate” constat la exemplarele oricărei specii de păsări, precum și la exemplarele speciilor de animale sălbatice strict protejate enumerate în anexele nr. 4A și nr. 4B la O.U.G. nr. 57/2007^[1], precum și obligația contractuală de sesizare a administratorului cu privire la apariția unor factori dăunători la adresa faunei cinegetice^[2], printre care și epizootiile (*re-marcăm că neîndeplinirea acestei obligații nu se numără printre cauzele de reziliere de drept a contractului*).

Modificările succesive ale Legii nr. 407/2006 au îndepărtat actul normativ de forma sa inițială, astfel, gospodărirea faunei sălbatice de interes cinegetic se realizează „cu respectarea principiului durabilității, pe baza studiilor de evaluare și a planurilor de management cinegetic întocmite pentru fiecare fond cinegetic, pentru perioada de valabilitate a contractului de gestionare”^[3]. Corelarea prevederilor planurilor de management cinegetic cu cele ale planurilor de management al ariilor naturale protejate este obligatorie în cazul suprapunerii totale sau parțiale ale acestora. *O chestiune nepusă în discuție până la acest moment și care privește eficiența acestei din urmă prevederi o constituie necesitatea corelării legislației astfel încât, pe de o parte, durata contractului de gestionare a faunei cinegetice de pe suprafața fondurilor cinegetice să fie identică cu cea a contractului de administrare a ariilor naturale protejate, în situația în care acestea din urmă beneficiază de structuri speciale de administrare și nu sunt administrate de structurile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate sau de Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării”, iar, pe de altă parte, încheierea celor două contracte să fie simultană, ceea ce ar fi de natură, credem, să imprime mai multă coerență relațiilor dintre cele două organisme che-mate să gospodărească arealul. Precizăm că, în prezent, durata*

[1] Art. 11 lit. e) din H.G. nr. 323/2010.

[2] Art. 7 alin. (15) din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 219/2008 pentru stabilirea modelului-cadru al contractelor de gestionare a faunei cinegetice de pe suprafața fondurilor cinegetice și al actelor adiționale (M. Of. nr. 297 din 16 aprilie 2008), cu modificările și completările ulterioare.

[3] Art. 17 alin. (1) din Legea nr. 407/2006.

contractului de gestionare a faunei cinegetice de pe suprafața fondurilor cinegetice este de 16 ani^[1], *în vreme ce durata contractului de administrare a ariilor naturale protejate este de 10 ani*^[2].

Gestionarii fondurilor cinegetice au obligația de a asigura pe fiecare revier deținut paza faunei sălbatice de interes cinegetic împotriva activităților ilegale, prin personal de specialitate dotat cu uniformă și armament^[3], precum și de a constitui zone de liniște, care însumează minimum 10% din suprafața fondului, în care se dispun măsuri suplimentare de protecție și care, în condițiile suprapunerii fondului cinegetic cu anumite arii naturale protejate [„arii naturale protejate încadrate în alte categorii de management decât cele prevăzute la art. 1 lit. o) sau coridoare ecologice de migrație ori habitate naturale de interes comunitar”], se constituie – total sau parțial – pe suprafața acestora^[4]. Totodată, acestuia îi incumbă obligația de a monitoriza capturile și uciderile accidentale de pe suprafața fondului cinegetic, de a înainta agenției județene pentru protecția mediului un raport anual privitor la situația acestora, precum și de a transmite acestei din urmă instituții, ori de câte ori este cazul, date relevante în conformitate cu cerințele Registrului național al capturilor și uciderilor accidentale ale tuturor speciilor de păsări, precum și ale speciilor strict protejate prevăzute în anexele nr. 4A și nr. 4B la O.U.G. nr. 57/2007^[5].

Atragem atenția asupra următorului aspect referitor la categoriile de arii naturale prevăzute în prima teză a art. 20 alin. (3) din Legea nr. 407/2006: începând cu anul 2015 și până în prezent, textul art. 1 lit. o) definește noțiunea de „fond cinegetic național” ca „totalitatea fondurilor cinegetice din România”; anterior, a definit noțiunea „licență”. În mod vădit, având în vedere și sancțiunile impuse prin art. 42 alin. (1) lit. g) raportat la art. 39¹ din Legea nr. 407/2006, voința legiuitorului a fost aceea de a face trimitere la definiția noțiunii de „fond cinegetic”, prevăzută la art. 1

[1] Art. 9 alin. (1) din Legea nr. 407/2006.

[2] Art. 12 alin. (7) din Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1822/2020 pentru aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare a ariilor naturale protejate (M. Of. nr. 962 din 20 octombrie 2020).

[3] Art. 18 din Legea nr. 407/2006.

[4] Art. 20 din Legea nr. 407/2006.

[5] Art. 11 lit. a), c) și d) din H.G. nr. 323/2010.

lit. n), care exclude din suprafața fondurilor cinegetice suprafețele de teren situate în parcurile naționale și în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”.

Prin urmare, ne găsim în fața unei erori materiale strecurate în textul legal și nu sunt incidente prevederile art. 50 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative („La modificarea, completarea și abrogarea dispoziției la care s-a făcut trimitere, în actul de modificare, completare sau abrogare trebuie avută în vedere situația juridică a normei de trimitere”), motiv pentru care considerăm că soluția constă în efectuarea rectificării, potrivit prevederilor legale^[1], cu publicarea unei note, la cererea organului emitent, cu avizul Consiliului Legislativ, cu respectarea Ordinului Secretarului general al Camerei Deputaților nr. 367/2022 privind procedurile publicării, republicării și rectificării, precum și ale publicării în numere speciale a actelor în Monitorul Oficial al României^[2].

În virtutea legii, protecția faunei de interes cinegetic de pe raza ariilor naturale protejate în care fie activitățile de vânatoare sunt interzise, fie care nu sunt neincluse în fondurile cinegetice, este extinsă cu 1 km dincolo de limitele ariilor, fiind prohibită hrănirea sau nădirea exemplarelor acestor specii la distanțe mai mici de 1 km de limitele ariilor. Practicarea vânătorii în zonele de dezvoltare durabilă de pe suprafața rezervațiilor biosferei este permisă în exclusivitate membrilor asociațiilor locale de vânători, măsură care are ca efect diminuarea presiunii și a păstrarea liniștii necesare speciilor de animale sălbatice de interes cinegetic, iar în zonele tampon, admise la vânatoare, de pe suprafața ariilor naturale protejate pot face obiectul acțiunilor de vânatoare doar speciile care nu constituie obiect al protecției în aria naturală^[3]. Avizarea cotelor de recoltă, în temeiul hotărârii consiliului științific, respectiv a acțiunilor de vânatoare în zonele de management durabil de către administratorul ariei naturale protejate este obligatorie. Activitățile de vânatoare în zonele de dezvoltare

[1] Art. 71 din Legea nr. 24/2000.

[2] M. Of. nr. 235 din 9 martie 2022.

[3] Art. 35 alin. (2), (3) și (4) din Legea nr. 407/2006.

durabilă ale parcurilor naturale sunt posibile, cu respectarea prevederilor planului de management^[1].

De asemenea, pe teritoriul Rezervației Biosferei „Delta Dunării” vânătoarea este interzisă și doar excepțional, la propunerea Administrației întemeiată pe un studiu de impact, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor poate aproba recoltarea speciilor de faună sălbatică atunci când există rațiuni de ordin superior precum „interesul protejării faunei și florei sălbatice, conservării habitatelor naturale, pentru prevenirea unor daune importante, în interesul sănătății și securității publice”, precum și „în cazul unor specii care prin înmulțire necontrolată pot produce pagube importante”. *Semnalăm necesitatea modificării textului art. 15⁴ alin. (2) din Legea nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei „Delta Dunării”^[2], în sensul înlocuirii – în următorul context frazeologic: „Prin excepție de la prevederile alin. (1), în Administrația Rezervației recoltarea exemplarelor din speciile de faună sălbatică se face (...)” – a sintagmei „Administrația Rezervației” fie cu sintagma „pe teritoriul Rezervației”, fie cu sintagma „pe raza de competență a Administrației Rezervației”. Prin raportare la prevederile art. 4 alin. (1) și (2)^[3] din lege, analiza literală a textului actual ne conduce la interpretarea, evident absurdă, dar corectă, că recoltarea are loc în sediul instituției din municipiul Tulcea.*

Alte măsuri speciale de protecție a faunei sălbatice terestre și acvatice pe teritoriul Rezervației Biosferei „Delta Dunării”, marcate prin interdicții, vizează: intrarea persoanelor și pătrunderea mijloacelor de transport navale ori rutiere în locurile de cuibărit, distrugerea cuiburilor sau a locurilor de cuibărit, precum și recoltarea ori distrugerea ouălor păsărilor sălbatice; producerea, prin orice mijloace, de zgomote intense în perimetrele zonelor de cuibărit sau de adăpost ale păsărilor ori ale altor animale sălbatice,

[1] Art. 22 alin. (9) lit. m) și alin. (11) lit. a) din O.U.G. nr. 57/2007.

[2] M. Of. nr. 283 din 7 decembrie 1993, cu modificările și completările ulterioare.

[3] „(1) Managementul rezervației se realizează de Administrația Rezervației Biosferei «Delta Dunării», denumită în continuare Administrația Rezervației, instituție publică cu personalitate juridică, finanțată de la bugetul de stat, aflată în subordinea Ministerului Mediului. (2) Administrația Rezervației are sediul în municipiul Tulcea.

semnalizate în mod corespunzător; pășunatul pe terenuri ce constituie domeniul public, fără actele de reglementare emise de Administrația Rezervației sau cu încălcarea acestora; pășunatul în zonele strict protejate și în zonele de reconstrucție ecologică; recoltarea speciilor de plante și animale protejate sau declarate monumente ale naturii; însoțirea turmelor și cirezilor, pe teritoriul rezervației, de către câini fără juleu, nevaccinați, nedehelmintizați și în număr mai mare de unul pentru fiecare turmă sau cireadă; abandonarea, lăsarea în libertate, nesupravegherea animalelor de companie pe teritoriul rezervației; introducerea speciilor de animale alohtone fără autorizare.

Restricții privitoare la vânatoare, deși scopul edictării acestora nu este protecția faunei sălbatice de interes cinegetic, găsim și în O.U.G. nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României^[1], aprobată prin Legea nr. 243/2002^[2]. Astfel, „Vânătoarea de-a lungul frontierei de stat pe adâncimea de 500 metri de la fâșia de protecție a frontierei de stat către interior, pentru frontiera de uscat, și de la limita terenului inundabil, pentru frontiera de apă, este interzisă”. Legislația prevede două excepții^[3]:

– vânarea animalelor de pradă, în temeiul hotărârilor consiliilor locale, cu avizul prealabil al șefului sectorului poliției de frontieră, pe durata zilei și numai pe direcția dinspre fâșia de protecție spre interior, și

– vânarea animalelor sălbatice, „în situația confirmării oficiale, în condițiile legii, a unui focar de pestă porcină africană sau a unui focar de altă boală infecțioasă pe teritoriul unui stat vecin”, de către gestionarii fondurilor de vânatoare, cu avizul prealabil al șefului sectorului de poliție de frontieră, în aceleași condiții ca și la punctul precedent (diurn, pe direcția dinspre fâșia de protecție spre interior). *Apreciem că, prin raportare la prevederile Legii nr. 407/2006, se impune fie înlocuirea sintagmei „animale sălbatice” cu cea corectă din punct de vedere juridic „exemplare din fauna sălbatică de interes cinegetic”, fie, în situația în care se au în vedere exemplarele oricărei specii de animale sălbatice te-*

[1] M. Of. nr. 352 din 30 iunie 2001, cu modificările și completările ulterioare.

[2] M. Of. nr. 302 din 8 mai 2002.

[3] Art. 44 din O.U.G. nr. 105/2001.

restre și acvatice, prin urmare, nu doar cele de interes cinegetic, înlocuirea termenului „vânăre” cu cel corect „recoltare”.

Regimul juridic al desfășurării acțiunilor de vânătoare în zona de frontieră instituit de O.U.G. nr. 105/2001 poate fi completat de legislația cinegetică, spre exemplu, de prevederile legislației cinegetice secundare, în contextul prevenirii răspândirii pe teritoriul României a virusului pestei porcine^[1].

Popularea fondurilor cinegetice din România cu exemplare din specii sălbatice este posibilă, legiuitorul prevăzând două teze: cea a populării cu specii inexistente în România și cea a populării cu exemplare importate din speciile de faună de interes cinegetic existente în România.

Popularea cu specii inexistente în fondurile cinegetice din România este posibilă numai dacă anterior au fost parcurse două etape: introducerea experimentală de către sau sub supravegherea unei instituții de cercetare sau învățământ superior în domeniul cinegetic, urmată de realizarea unor studii de impact, „avizate de autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură și aprobate de autoritatea publică centrală care răspunde de mediu”^[2]. *Textul prevederii, adoptat în anul 2015, se demonstrează a fi la acest moment un anacronism birocratic, în condițiile în care Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor este în prezent autoritatea publică centrală în ambele domenii de activitate, motiv pentru care se impune reformularea lui.*

Popularea fondurilor cinegetice din România cu exemplare importate ale speciilor indigene de interes cinegetic se realizează în baza aprobării autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, fundamentată pe certificarea calității genetice a exemplarelor efectuată de către „o instituție științifică cu activitate cinegetică”, cu acordul autorității publice centrale care răspunde de mediu^[3]. *Pe lângă anacronismul birocratic, semnalat deja,*

[1] Spre exemplu, art. 9 alin. (1)-(3), art. 10 alin. (4) din Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1400/2020 privind aprobarea cotelor de recoltă pentru unele specii de faună de interes cinegetic, la care vânătoarea este permisă, pentru perioada 2020-14 mai 2021 (M. Of. nr. 613 din 13 iulie 2020), cu modificările și completările ulterioare.

[2] Art. 21 alin. (1) din Legea nr. 407/2006.

[3] Art. 21 alin. (2) din Legea nr. 407/2006.

textul de lege, a cărei formă datează din anul 2007, este criticabil pentru terminologia uzitată, nedefinită și, în opinia noastră, aflată în disonanță cu restul prevederilor actului normativ, ceea ce contravine normelor de tehnică legislativă^[1]; mai precis, nu am reușit să identificăm în peisajul autohton alte „instituții științifice cu activitate cinegetică” decât instituțiile de cercetare sau învățământ superior în domeniul cinegetic.

Legea se dovedește a fi lacunară și în ceea ce privește procedura populării fondurilor cinegetice cu specii de interes cinegetic indigene din surse interne, ceea ce constituie o scăpare flagrantă, în condițiile în care, la nivel mondial, cultura vânatului constituie un mijloc de reducere a presiunii asupra exemplarelor existente în sălbăticie. Astfel, singurele prevederi incidente acestei forme de repopulare a fondurilor cinegetice sunt, pe de o parte, interdicția – sancționată contravențional – a populării „fondurilor cinegetice cu exemplare bolnave, degenerate sau provenind din crescătoriile de vânat destinate altor scopuri”^[2], iar, pe de alta, obligația existentă în sarcina gestionarilor de a prelua și întreține, „în scopul populării sau înmulțirii lor în captivitate”^[3], exemplarele din speciile de interes cinegetic capturate accidental, obligație care însă are caracter natural, nefiind însoțită de vreo sancțiune.

Interdicțiile prevăzute de legea pentru protecția faunei cinegetice vizează o paletă largă de acțiuni de natură să afecteze în mod direct sau indirect viața, sănătatea, reproducerea, libertatea exemplarelor de faună sălbatică sau interesul public^[4]. Scopul

[1] Art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000: „În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni”.

[2] Art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 407/2006.

[3] Art. 22 alin. (3) din Legea nr. 407/2006.

[4] Astfel, potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) lit. b)-w) și art. 39 alin. (1) lit. a)-aj) din Legea nr. 407/2006, sunt interzise, printre altele: tulburarea liniștii faunei cinegetice în perioada de înmulțire și creștere a puilor; înființarea, întreținerea sau recoltarea culturilor agricole, fără asigurarea protecției faunei de interes cinegetic; deținerea neautorizată în captivitate a exemplarelor de faună cinegetică; circulația în scop de agrement, cu mijloace auto în afara căilor de circulație publică în fondurile cinegetice, fără acordul gestionarului; circulația persoanelor însoțite de câini fără a fi purtați în lesă, în afara căilor de circulație publice din fondurile cinegetice, cu excepția vânătorilor, polițiștilor, jandarmilor și îngrijitorilor de animale;